

Програма навчання та розвитку дітей старшого дошкільного віку ґрунтується на засадах особистісно зорієнтованого, інтегрованого, компетентнісного, діяльнісного підходів до розвитку, виховання та навчання дошкільників, тісної взаємодії навчального закладу і родини у формуванні основ їхньої елементарної життєвої компетентності перед вступом до школи. Вона відображає запити практиків із урахуванням характеристики психологічного віку дітей, пропонує орієнтири змістового наповнення освітньої роботи, скеровує педагогів і батьків на особистісний розвиток дітей за основними напрямками, організацію різних видів і форм навчальної діяльності та окремо акцентує на ігровій (провідному виді діяльності для всього дошкільного дитинства). Цим зумовлена структура Програми.

Пізнавально-дослідницька діяльність дитини старшого дошкільного віку забезпечує розвиток пізнавальних психічних процесів: пам'ять, увага, уява, мислення, сприймання; розвиток розумових операцій: аналіз, порівняння, синтез, узагальнення, класифікація; безпосередньо пов'язана з мовленнєвим, художньо-естетичним та фізичним розвитком; відбувається через усі види діяльності дошкільника; актуалізується через смислові акценти, відповіді, на які шукає дитина у створених педагогом розвивальних ситуаціях. Зміст освітніх завдань конкретизовано у напрямках: «У країні Граматики» та «Математична скарбничка». Наскрізні завдання: засвоєння знань, розвиток розумових операцій, опанування способами пізнавально-дослідної діяльності. Особливим засобом пізнавально-дослідної діяльності є засвоєння знаків та символів. Цьому слугуватимуть логіко-математичні знаки та знаки писемного мовлення (літери), інші знаки як символи. Навчати способам використання цих знаків у пізнанні оточуючого світу.

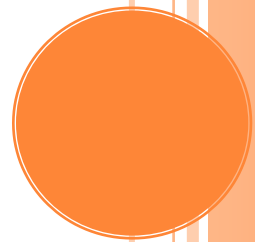
У КРАЇНІ ГРАМАТИКИ

Навчання елементів грамоти:

- ✚ проводити пропедевтичну роботу із засвоєння елементів писемного мовлення;
- ✚ ознайомлювати з основними одиницями мовлення й навчати правильно користуватися термінами на їх позначення «речення», «слово», «звук», «склад», «буква»;
- ✚ формувати елементарні уявлення про слово як основну одиницю мовленнєвого спілкування та його номінативні значення. Дати уявлення про слова, що не мають самостійного значення, їх використання у мовленні для зв'язку слів між собою;
- ✚ навчати виокремлювати із мовленнєвого потоку речення, сприймати його як кілька пов'язаних за змістом слів, які висловлюють завершену думку;
- ✚ вправляти у поділі речень на слова, визначенні кількості й порядку слів у них та складанні речень із розрізнених слів, із заданим словом;
- ✚ ознайомлювати зі звуками мовними і немовними;
- ✚ вчити визначати на слух перший і останній звуки у словах, місце кожного звука у слові, виокремлювати заданий звук у словах та визначати його позицію, виділяти звук, що частіше звучить у тексті, самостійно добирати слова із заданим звуком у певній позиції;
- ✚ формувати знання про голосні та приголосні звуки на основі уявлень про відмінності їх утворення;
- ✚ дати поняття про склад як частину слова, утворену з одного чи кількох звуків;
- ✚ ознайомлювати з буквами, які позначають голосні і приголосні звуки, за принципом частотності вживання в усному мовленні, пропонуючи дітям не алфавітні, а звукові їхні назви;
- ✚ навчити основного прийому читання прямого складу з орієнтацією на букву, що позначає голосний звук;
- ✚ читання слів, речень із вивченими буквами.

Підготовка до письма:

- ✚ розвивати просторові уявлення, вміння орієнтуватися на площині, сторінці альбому, книжки, зошита (знаходити центр, середину, правий та лівий, верхній й нижній краї, правий верхній, правий нижній та інші кути);
- ✚ розвивати дрібні м'язи, гнучкість суглобів та моторику пальців і кистей рук, координацію рухів кистей рук та очей;
- ✚ учити правильно тримати олівець для виконання спеціальних вправ з підготовки до письма;
- ✚ вправляти у спеціальних графомоторних і графічних вправах з обведення контурів зображень, штрихування форм різними способами (крапками, короткими штрихами), проведення прямих, ламаних, кривих ліній різної конфігурації на нелінованій та лінованій основі;
- ✚ учити впевнено рухатися на площині, вздовж рядка, ритмічно розміщувати на рядку прості зображення, графічні елементи і візерунки з них;
- ✚ учити писати друковані букви.

МАТЕМАТИЧНА СКАРБНИЧКА

Формувати

уявлення про:

- ✚ математичні поняття: величина, кількість, форма, час, простір; числа та цифри;
- ✚ способи утворення числа шляхом додавання/вилучення одного предмета;
- ✚ математичні дії додавання та віднімання (в межах 10);
- ✚ відчуття радості від активних сенсорних дій з предметами;

інтерес до:

- ✚ математичних дій на основі сенсорних відчуттів (зір, слух, дотик, смак, нюх), кінестетики, інтуїції;
- ✚ опанування в просторі (просторова орієнтація);

мотивацію до:

- ✚ пізнання навколишнього світу за допомогою сенсорних відчуттів і пізнавальних дій («Що ми можемо з цим зробити?» вимірювати, злічувати, порівнювати тощо).

Навчати/розвивати:

- ✚ здійснювати елементарні пізнавальні (логіко-математичні) дії: порівнювати, аналізувати, узагальнювати, лічити, перелічувати, співставлення розміру предметів (шляхом накладання, прикладання, приставляння);
- ✚ сприймати умови простих завдань («Що невідомо?» «Що треба знайти?» тощо) в різних сферах життєдіяльності, в різних ситуаціях взаємодії;
- ✚ лічити за допомогою різних аналізаторів (на дотик, на рух, на звук);
- ✚ за сюжетною картинкою складати задачі, розв'язувати їх;
- ✚ робити висновки щодо кількості предметів (більше, менше, порівну).

Створювати умови, в яких дитина:

- ✚ отримує практичний досвід опанування логіко-математичними діями;
- ✚ оперує сенсорними еталонами (колір, форма, величина);
- ✚ отримує задоволення від виконання пізнавальних дослідницьких дій;
- ✚ орієнтується у просторі (на площині та в реальному оточенні): ліворуч, праворуч, зверху, знизу; під, над, за, на, біля.